

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG: Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I-ső emelet, hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok nem adának vissza.	Fél-ős szerkesztő: Dr. MOLNÁR GYULA.	KIADÓHIVATAL: Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban, hova az előfizetések és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők és ezek díjai fizetendők.
Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.		
Néptanítóknak egész évre 6 frt — Félévre 3 frt — Negyedévre 1.50. — Egyes szám ára 10 kr.		Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és esütőrtökön.

A kormány érdeme.

A Tisza-kormány azzal dicselkedett gyakrabban a képviselőházban is, hogy uralma alatt mennyire jó mederbe van terelve a nemzetiségi kérdés — s hogy mennyire biztosítja ő a magyar nemzetiség eszméjét.

Milyen hazugság és ámitás!

Parlament történetünk legutóbbi naplói ékesesítő tanúságot tesznek arról, és lehetniene tesznek minden jóakaratot, amelylyel ezt a kormányt még excusálni is lehetne.

Kétségtelen hazafatlanság és jellemtelen jogfeladás, ez a vörös fonál, amely összes tevékenységén végig húzódik.

A magyar nemzet, hogy úgy mondjuk birkatürellemmel bír azon agitációkkal szemben, melyet e hon határain belül pénzzel megvesztegetett külföldiek, pánszlávok és Schulverein-agitátorok kifejtettek, odáig jutott, hogy nemzetiség dolgában büszkeségének tartja már azt is, ha a többi bevetődött elemekkel is egyenjogúnak mondhatta magát.

Ez az egyenjogúság csakugyan a legkevesebb, amit egy nemzet a saját territoriumán igényelhet, — és ennek az egyenjogúságnak a lefokozásában, ennek a kegyelemhelyzetnek a leteremtésében, a nemzeti büszkeség maradványának a sárbadobása által: ezzel szerez magának ez a Tisza kormány érdemeket Bécsesél szemben.

Mert Bécsben érdemeket szerezni: ez manapság practikus. Lehet-e practikusabb valami annál, mintha egy kormány kiesikarja az 5 évi mandátumot csak azért,

hogy ebben a nagy saisonban garázdálkodhassék német politikájával és mindennel, a mi a nemzetre lealázó?

Tisza miniszterelnök, mikor olyan javaslatot terjesztett a ház asztalára, amelyről az egész ország utállattal fordult el, amely ellen demonstráltak nemesak intelligens városok, de olyan szerény körök is, amelyek előtt nagy dolgnak kell történnie, hogy ők egy ország színe előtt elégedetlenségüket kifejezzék, ő „meggyőződésére” hivatkozik, szóval olyan pirulni nemutódó areczal rendelkezik, hogy nyíltan kimondja, hogy a magyar nyelv helyébe a németet kívánja, hogy alkotmányunk ellen támadási merényletet intéz, — hogy amikor ezt teszi, ezt meggyőződésből cselekszi.

És ki mer a szabadelvű klubban gondolkodni akkor, midőn Tisza Kálmán kezét szívére teszi és azt mondja, hogy ez meggyőződésem?

A morális vereséggel a Tisza kormány sohasem törődött, azt nem érti, az neki magas.

Olyan morális vereséget, amelyet eddig is ez a kormány, a katonai javaslat egész elejétől kezdve szenvedett, nem tudott volna Európában egy kormány sem olyan eszközökkel parizni, mint a sérelem zsebredugása és concedálás itt — foltozás ott, és folytonos hivatkozás az errare humanum est-re.

És talán senkivel és semmivel, de ilyen kormányval szemben még azon eljárás sem ragad bennünket csodálatra, amelyben a jelenlegi parlamenti ellenzék őt részesítette, hogy tényleg inzulálta, ennek a kormánynak nagy mesterét Tisza Kálmánt beszédében. Mert ugyan miért is hallgatná meg őt az ellenzék? Azt jól tudja az

egész ország, hogy a csürés csavarás dolgában a miniszterelnök mindig előkelő helyet foglalt el; arról jól meg van győződve mindenki, hogy talál ő argumentumot mindenre és hogy azt a consequentiát mindenből ki tudja magyarázni, hogy a kormány hivatása a hatalomba való göresös kapaszkodás, történjék ez akár egy országos meggyálztatás árán is.

És amilyen higgadt Tisza Kálmán az ellenzékkel szemben, — midőn tényleg azt mondja, hogy őt nem alterálja semmi és hogy ő és párta azért mindent meg fognak cselekedni, amit ők akarnak, — higgadt kívülről de bensejében az eltojtott harag készül kitörni belőle, olyan beteg az ő politikája, az ő törvényhása.

Eszünkbe jut József császár élte egész működése, ki azután utolsó óráiban alkotmányellenes összes rendeleteit visszavonta.

Tisza Kálmán működése megszüntette előtt ilyen tisztességes önbeismerést elvárni nincs okunk, de amit ő saját jó szántából nem fog tenni: megteendő helyette a korszellem és ledöntendi mindazt, a mi a nemzet ellen van irányozva és amit ő épített: a hűség földjére épített fellegvárat!

POLITIKAI HIREK.

* A magyar ellenzéknek a Németországgal való szövetségről tett nyilatkozatát nagy meglepéssel veszi tudomásul a Vossische Zeitung. Ez — úgy mond — azt bizonyítja, hogy a szövetség túl fogja élni Tisza bukását, melyet a Vossische Zeitung nem óhajt, de kizártnak sem tart. Ausztria-Magyarország egyetlen ellensége Oroszország, s mint hogy ez az egységes Németországban világhatalmának ellenségét látja, Németország és Ausztria-Magyarország természetes szövetségesek.

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Az ezred Adonisa.

SYSPHUS.

E hízogó név báró K . . . Fridolint, a * huszár ezred fiatal hadnagyát illette meg, — annak idejében.

S talán nem is tulzott az illető, ki Fridolint, nevezük csak kereszt nevével) az ezred Adonisává avaciroztatta, mert a kis hadnagy csakugyan a legszebb gyerek volt, nemesak az ezredben, de a vidéken is.

Ámlyár „kis hadnagy”-nak titulálták ismerősei, nem sokkal volt alacsonyabb a hat lábánál.

Széles vállú, domború mellű s e mellett szép, karcsú volt. Járása oly könnyű s ruzyanos, mint egy ballerínáé.

Már magában e herculesi termet is elég volt ahhoz, hogy — az utcán végig lejtve, — a járókelők bámulva nézzenek utána, hát még ha hozzá tesszük, hogy gyönyörű szénfekete haja, dús, vastag bajusza, — nefelejtés kék szemei, picziny kezei stb. voltak.

Mindent látva, bátran rámondhatta volna bárki is, hogy nemesak az ezredben, hanem az egész hadseregben is, a kis Fridolin hadnagy a legherzigebb gyerek!

S őh millió homba, kartács és patrontáska!

Mіндеzen gyönyörűség nem tartott sokáig.

Hogyan? Kérde a nyájas olvasó, himlőbe esett, — s ragyás lett?

Typhust kapott, — s kihullott haja és bajusza? — vagy más baj érte, s torzította el?

Igen is! Más baj érte! Megmaradt ugyan a régi szép báró, de megszűnt az ezred Adonisa lenni! A ki nem sajnálja a fáradságot, e sorokat végig syllabizálni, az csakhamar megtudandja az egész rémtörténetet.

Tohát: „Lectori benevolae salutem.”

Báró K . . . Fridolin a Z-i kadet iskolából, a *-ik huszár ezredhez lett hadnaggyá kinevezve.

Az ezred egy kisebb provinciális városban állomásozott, s ide érkezve az ujdonsült hadnagy — természetesen, hogy azonnal feltűnt mindenkinek szépsége, s csakhamar mint az ezred Adonisát ismerté mindenki.

Rövid idő alatt az egész város önnepeltjévé lett, s minden intelligens háznál szívesen látott vendég lón. (Sub rosa megfogom, hogy a fiatal asszonyok férjei, az az ifjabb nemzedék, — mely tudvalegőleg mindjárt fölig szerelmes lesz, — görbe szemmel néztek Fridolinunk népszerűségét)

A városban a legszebb helyen állt P . . . özvegy grófnő kastélya, mely a nyár bekövetkeztekor a tisztikarnak nyitva állott. Az ifjú özvegy ugyanis itt szokványos nyaralni, önnepelt önnepély után adott, melyekről a tisztikarnak sohasem volt szabad hiányoznia.

Most is úgy volt.

Az ifjú grófnő alig jött meg, már is szétkuldé a meghívókat a rendezendő önnepélyre.

Természetesen Fridolin barátunk is megjelent, s késő éjjel hazafelé ballagva, olyas formán mormogott, hogy az özvegy grófnőt csinósnak találja.

Egy hét múlva ismét estélyt adott a grófnő, s ekkor már igazónak találta őt Fridolint; s a mint a fama beszél, a grófnőnek is megtetszett a kis hadnagy.

Igy ment ez egy ideig, s egyszerre azon vesszük magunkat észre, hogy Fridolinunk mindennapos vendég az özvegy grófnőnél.

Majdnem naponként együtt tettek sétalovaglást, — s a városban mindenki azt rebesgette, hogy: „Jesse még itt valami!”

S lett is.

Egy gyönyörű délelőttön a grófnő és Fridolin barátunk ismét kilovagoltak.

Fridolin eltökélte magában, hogy most megkéri a bájos özvegy kezét, a grófnő pedig boszankodott, hogy mért nem nyilatkozik már a báró, s boszúságában nyugot húzott menőlovára.

A nemes állat sebesen felszökött a csapásra, s aztán teljes erejéből vágtatni kezdett. A báró azt híven, hogy a grófnőt elragadta lova, szintén gyors tempóban iramodott utána.

„Épp a legjobb alkalom, gondoló, utólerem, megszabaditom, megkérem s pár hét múlva elveszem,” s még jobban vágtatott a grófnő után, ki biztosan és szilárdan ült nyergében.

A kis báró már majdnem utól érte. Még száz, még ötven, még csak tíz lépés, s elfogja a megvadult lovat úrnőjével együtt.

No most!

E pillanatban a báró lova megbodlott, s a báró olyan salto mortálét csinált estében, hogy bármely műlovarnak becsületére vált volna. A grófnő a báró halk felkiáltására ijedve tekintett vissza, s erős kezekkel megfőkezvén lovát, azon hely felé tartott, hol a kis hadnagy feküdt.

Ez csakhamar összeszedte magát, s föltápaszkodva, savanyú mosolyal bizonyítgató, hogy semmi baja sem történt.

A grófnő ijedve sikoltott fel: „Az Istenért, báró úr! Hisz a lábai kifeszadotak!”

A bárócska lábaira tekintett, s megrökönyödvé látta, hogy

lábikrai elől vannak! Sietve kapott hozzájuk, s egy pillanat alatt helyén volt minden.

A grófnő pedig hangosan felkaczagott, s elvágatott.

Már jó távol volt, midőn még mindig fölülmulta vig kacajja a lödögögést.

Ez ugyebár furcsa, nyájas olvasó?

Pedig nagyon egyszerű az egész.

Fridolin báró nadrágjait a vatta, s nem a hús és vér duzzasztotta. Az esés következtében pedig az ál lábikra előre fordult, mit Fridolin nem vett észre, s a grófnő mindjárt tudta, hányat ütött az óra.

Fridolinunk felkapott lovára s ellenkező irányban elvágatott. Ezredesének fontos okokat adva elő, áthelyeztetését kérte. De mielőtt elpályázhatott volna, egy izben váratlanul találkozott a grófnővel, s mivel már nem lehetett elkerülni, kelletlenül ugyan, de csupa illemből elkísérte.

A búcsúszónál a hamis grófnő mosolyogva mondá: „Ugyan, kedves báró úr, hogy tud ily hőségben anyyi vattát viselni?”

Fridolinunk fölig pirult, elrohant, s harmadnap elutazott.

— Szegény Fridolin alig, hogy új állomáshelyére ért, elkezdődtek a nagy hadgyakorlatok.

Alig maradt ideje a városkában mutogatni deli természetét, már is ki kellett vonulni a hadtesthez.

A korsi egy infámis szolgát rendelt mellé, a kiben, tekintve feleség természetét, egy kofa vészett el.

Az ipse előbb Strengau ezredes inasa volt, s az ezredesnek néha jó kedve szottyanyva, megkérde őt, hogy meg van-e elégedve új gazdájával.

A kötni való egyszer anyira „Schwungba” jött, hogy elmondta az anélkül is szigorú és körülvédő ezredesnek, hogy új gazdája, Fridolin úr zubbonya feltűnően vattázva van. Az ezredes ezt hallva, belemosolygott tükés szakállába s olyasmit mormogott, hogy: „Mogszégnyentem a kis bárót.”

Strengau ugyanis polgári család sarja volt, s szörnyű ellen-szenvel viseltetett az arisztokraciával szemben.

A kis Fridolin bárót is szerette volna már rég berántani, de nem volt rá alkalom.

Végre megkezdődtek a manőverek. Az első hét minden esemény nélkül mult el. A második hét harmadik napján két-két dandár állt egymással szemben. A döntő ütközet következett.

Strengau ezredes már kora reggel lóra ült s biztatta csapatait, mintha valóságos ütközetre készültek volna.

(Vége köv.)

Megyei s helyi hírek.

* **Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.** Az alább felsorolt sürgős ügyek elintézése rendkívüli törvényhatósági közgyűlésnek megtartását tévén szükséges és ennek határidőjéről a költségvetés a főispán ur által folyó évi március hó 5-ik napja tüzetlen ki, van szerencsém a bizottsági tag urakat arról értesíteni, hogy a jelzett rendkívüli közgyűlés f. évi március 5-én d. e. 9 órakor a megyei székház nagytermében fog megtartatni. A felvendő tárgyak a következők: 1. Alispáni előterjesztés a Zenta városban megrendendő közgyűlési képviselők választására, ugy az évközben netán megrendendő városi tisztii állások betöltéséhez akadályoztatásba esetű helyettes kirendeléséről. 2. Zenta város képviselőtestületének f. évi február 4-én 34. sz. a. szabadda zenta-ó-bocsei és zenta-ó-kanizsa-horgosi helyi érdekl. vasút építési költségéhez megajánlott hozzájárulási összeg fedezése céljából 220 ezer forint kölcsön felvétele tárgyában. 3. Martonos község képviselőtestületének f. évi 2. sz. a. a fenti vasút céljaira kisajátítandó területnek átengedése tárgyában hozott határozata, ugy Weisz Hermann és társainak ez elleni felbevezése. 4. A m. évi december 20-án Zentán tartott részleges tisztújítás alkalmával megválasztott II-od számúvá választása ellen Tetsits Sándor által beadott fellebbezés elintézése. 5. Több tisztviselő és segédzemélynélzeti tag részéről benyújtott segélykérvények elintézése és a netán adandó segély, illetve remunerationális összegeknek megállapítása. Zombor, 1889. évi február hó 25-én. Schmausz Endre, alispán.

* **A mezőrendőrségről szóló törvényjavaslat.** Széchenyi Pál gróf kereskedelmiügyi miniszter a képviselőház szerdai ülésén beterjesztette a mezőrendőrségről szóló terjedelmes törvényjavaslatot, mely már hosszabb idő óta képezte belső tanácskozás tárgyát a kereskedelmi miniszteriumban.

* **A 25. §. a szabadda közgyűlésen.** A Szabadda városi közgyűlés febr. hó 27-én nyolcegyezer szavazattal hetvenegy ellenben tudomásul vette Nemeth és társainak indítványát. A főispán és a hatóság oly hájszát követek el, hogy többen, kik az indítványt aláírták, vagy nem szavaztak, vagy ellene szavaztak. Először bizalmat akartak szavazni a kormányra és a tanácsülésben ezt el is határozták, később azonban megváltoztatták a határozatot. Az országos képviselőknek hatszáznegyvenkilenc aláírással ma küldték meg a népgyűlés határozatát a 25-ik szakasz ellen. Ez indítványgyal kapcsolatban tárgyalják Arad város ismertető átiratát, mely fölött a közgyűlés szintén napirendre tért. A gyűlés igen vilharos volt.

* **Helyreigazítás.** Az izz. templom a Rudolf trónörökös lelkéjéről mondott requiem alkalmával, látott gyászidzst nem — mint a Baeskában áll — Goldfahn Lipót, hanem Lederer E. helybeli kárpitos készítette. — Ezt az igazság érdekében tartjuk helyreigazítandónak.

* **Gyászír.** Dr. Róheim Lipót-ot, ki városunkban hosszabb ideig mint orvos működött, nagy csapás érte; ugye szül. Musquitler Róza februar hó 25-én 28 éves korában elhunyt. Városunkban, hol dr. Róheim és neje köztisztelet és közkedveltségnek örvendtek, e hir nagy részvetet kellett. — A családót a következő gyászjelentést tették: Dr. Róheim Lipót gyakorló orvos a maga, úgy gyermekei Margit és Erszike, valamint az alóírott rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy forrón szeretett hitvese Róheim szül. Musquitler Róza 1889. februar 25-én esti 10 1/2 órakor életének 28-ik, boldog házasságának kilencedik évében néhány napi szenvedés után az élők sorából elköltözött. A boldogult hilt tetemei Nagy-Kaniszra fognak átszállítani és ott öröknyugalomra tetetni. Mohács 1889. februar 26-án. A mindenható áldása legyen porai felett! Róheim Ferencz, szül. Musquitler Hermin, Musquitler Róheim, mint testvérek; Róheim Károly, Róheim Henrik, Róheim Ferencz, Róheim Náthán, Róheim Sándor mint sógorok; Róheim Henrikné szül. Freund, Róheim Károlyné szül. Frank, Róheim Náthán-né szül. Landsinger mint sógorok.

* **Hymen.** Báron Frigyes szabadda dívatkereskedő f. hó 2-án vezette oltárhoz Burány Róza kisasszonyt, Zenta egyik legszébb leányát.

* **A szántára plébánosá** kinevezett Parchetics József zombori káplán helyébe a zombori plébániához Miczuk István, bajmiki káplán nevezetett ki.

* **Áthelyezések.** Blumenthal Gusztáv, apatini szolgabírói gyakorlók Bajára, Jeizl Henrik, hodsági járási szolgabírói gyakorlók Apatinba helyeztetett át.

* **Ujvidékről írják:** Ságbi Zsigmond szinigaszató, ki többször Zomborban működött, szintersulátvá febr. hó 28-án unnepele szinési működésének 23 éves jubileumát Ujvidéken.

* **Halálozás.** Odry János február hó 27-én hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése nagy részvét mellett méghe február hó 28-án.

* **A zombori népközlő** iparos dalárda ma tartja meg dal- és táncszertélyét. Az estély elé városszerte nagy érdeklődéssel néznek. A beletji-ügyek — mint halljuk — nagy számmal fogynak. Részünkörül is melegen ajánljuk a községgel pártfogásába az estélyt, mert a helybeli újonnan szervezett iparos dalárda ezáltal lép fel először nyilvánosan.

† **Yettük a következő gyászír.** Mély fájdalomtól sújtva jelentjük, kedves férjem, testvérem, öcsém, illetve sógorunk Dudás Ödönnek élte 37-ik évében, hosszas szenvedés s halotti szentségnek átítos felvétele után f. hó 26-án esti 9 órakor történt elhunytát A boldogult hilt tetemei f. hó 28-án d. u. 3 órakor tetétek a zentai róm. hath. sirkertbe örök nyugalomra. Az engesztelő szent mise-áldozat f. évi március 1-én, reggeli 8 órakor mutattatott be az Urnak. Zentán, 1889. évi február hó 27-én. Béke lengjen porai felett! Dudás, szül. Rezsny Izabella neje. Dudás Mari, férj. Prasly Károlyné, Dudás Lajos, Dudás István, Dr. Dudás Gyula, Dudás Andor, testvérei. Preszly Károly, sógora. Vuits Marja, férj. Dudás Lajosné, sógornője. Dudás János, nagybátyja. Özv. Gombásné szül. Lörinczy Rozália nagynője.

* **Az illetőségi tárgyalások.** Az illetőségi tárgyalások folyamán a hatóságok sokszor minden alapos ok nélkül a belügy-miniszteriumhoz írknak fol s azt zaklatják az illetőség megállapítással. S minthogy ez sok ok nélkül való munkaszaporítást idéz elő, a belügyminiszterium most utastotta a hatóságokat, hogy jövőre illetőségi kérdésekben eskák és esetben forduljanak hozzá, ha az illetőség megállapítására vonatkozó tárgyalásokat már minden irányban teljesen befejezték s az illetőség még sem állapítható meg. Ez a rendelet közelebb hatóságunkhoz is megérkezett.

* **A zombori kereskedelmi és iparbank 1888-ik évről** szóló jelentése és zárszámokása, 21.109.638 frt 08 kr. összforogalmat mutat föl; az ezáltal elért nyereség 66.892 frt 53 kr. tett ki, ebből levonva a januáriusi szelvény 7500 frttal, a költségeket, betéti kamatokat, az alapszállászerző leírásokat, a tartalék alap hányadát és az igazgatósági tiszteletdíjakat, összesen o. é. 59.140 frt 53 kr. marad 7752 frt tiszta nyereség. A részvény-tőke 10,16% kamatot jövedelmez. A nyereség megosztása folytán megmaradt 252 frt többlet a tartalékalaphoz esztalottat.

fét nyomban felfüggesztette, a miniszter azonban most végleg elmozdította Gilly urat. Az intézkedés egész kedvező benyomást tett.

Országgyűlési napló.

— Febr. 26. — Telt ház előtt kezdtek meg a 24. és 25. szakasz tárgyalását. Munich Aurel előadó ajánlja a véderő bizottsági határozati javaslatát; Gajáry Ödön a saját és társai nevében hosszabb beszéd kíséretében benyújtja saját határozati javaslatát, mely azonban nem tartalmaz annyit, mint vártak, ezzel csak port akarnak hűteni a kormánypárti képviselők és választók szemébe „Nessez semmi fogd meg jól!”

Gajáry határozati javaslatá ellenében az ellenzék részéről Bolgar Ferencz szólal fel, ki bebizonyítja, hogy nem azért akarják a 25 §-t behozni, mert tisztekre van szükségük, ellenkezőleg azért, mert művelt altiszteket akarnak. A magyar ifju szolgáljon 2 évet, hogy az osztrák seregnek jó altiszteki legyenek.

Maga Ferencz Gajáry báró miniszter, ki Bolgar után felszóla, fölélegesen tartja Gajáry módosítását. A honvédelmi miniszter után Csályi felolvasta az önkényteseknek adandó engedményeket, de azok mitsem szólnak arról, hogy a magyar ifju magyarul tetheti le a tiszti vizsgát. Úgy a miniszter, mint Gajáry beszédét a baloldáról gúnyos H o c h o k k a l fogadták.

— Febr. 27. — A képviselőház mai ülésén folytatták a 24. és 25. szakaszok tárgyalását.

A szakaszok mellett szóltak Tisza Lajos gr. és Teleki József gr. ellenük I r a n y i Dániel és B e ö t h y Ákos. A kormánypart mai két szónoka a határozati javaslat mellett nyilatkozott. Tisza Lajos vívmányként üdvözli, hogy a törvényjavaslat képesen a kiegyezés óta először szerepel a közös hadseregbe vonatkozólag a magyar nyelv. E fureca definíciója közjogi vívmánynál még furcsábbak a nyelv kérdésében mondtott egyéb állításai, a germanizotól képzelt veszedelemnek mondja és apellál az ifjuság hazafiaságára. Teleki gróf szerény szűzbeszédét a ház figyelme közt mondta el I r a n y i, egy szép az ügyhöz méltó pathossal előadott beszédben követelte, hogy törvényben mondassék ki az, hogy a tiszti vizsga magyarul is letehető; majd a felség jogok fogalmát fejtegette, kiemelve, hogy azokra az országgyűlés mindig gyakorolt befolyást. Az ellenzék hosszantartó tüntető éljenzése jutalmazta meg a függetlenségi part ez ősz bajnokát föllépéséért.

A mai vita legfontosabb részét B e ö t h y Ákos, az ellenzék e tetsizes tagjának szónoklatai jellességgben bővelkedő nagy beszéde képezte. B e ö t h y a nagy fontosságot alkotmánykérdésnek majdnem valamennyi kiséletét ölelte fel, igen behatóan foglalkozott a hadsereg közjogi helyzetével, majd annak fejtegetésébe becsatkozott, hogy az osztrák magyar monarchia nem birodalom, mint Németország, és kifejtette, hogy a közös hadseregét összhangba kell hozni közjogi viszonyainkkal; közelebb kell hozni a nemzet szívéhez, mert csak így lesz igazán erős és megpróbáltatások idején. Végül módosítást adott be a 25 §-hoz, mely szerint a magyarországi egy éves önkényteseknek szabadságában áll az elméleti tiszti vizsgát német nyelven letenni.

A szónokot az egész ellenzék zajosban és tüntetően megéjlenzte.

Az utalás végén Juszt h Gyula interpellált a mezőhegyesi csatorna iránt, mire Széchenyi gr. miniszter adott pár szóban előzetes választ.

— Febr. 28. — A mai vita fölötté élénk volt. Az ellenzék a komoly érveknek egész sorát vitte harcba a 25. §. ellen. Három kitünő ellenzéki szónok beszélt: Veszter Imre, Nagy István a mérsékelt ellenzék, és Czirer Ákos a függetlenségi párt sorából.

Veszter Imre nagy vervele és szípköröző szellemmel szónokolt. Magasabb álláspontról indulva ki, hogy az országnak nemcsak katonatisztekre van szüksége, hanem intelligens középosztályra is; s azért támadja meg a 25 §-t, mely oly „kíméletlen” ujitást, hogy annak romboló hatását első sorban az intelligencia fogja megérezni. Tiltakozott azon állítás ellen, mintha a magyar ifjut „kényyszeriteni” kellene a tiszti pályára. Próbálják meg csak magyar tiszti iskolákat felállítani, majd meg fogják látni, mennyi magyar ifju fog a tiszti pályára lépni. De — ugymond — Szakramentovicokkal magyar tiszteket képezní nem lehet. Ezen egyenes és bátran kimondott igazságok körül mozgott Veszter Imre beszéde, és annak minden főbb mozzanata zajos tetszést aratott.

Nagy István beszéde pedig az által nyert kiváló politikai fontosságot, mert Nagy István a kormány állásponját éppen azon ponton támadja meg, melyből a kormány eddigéleg az egyedüli elfogadható érvet merithette a 25. §. indoklására. — Ugyanis a tiszti hiány szempontjából Nagy István óriási szorgalommal és fáradsággal, a hivatalos katonai évkönyvekbeli bizonyította be, hogy »tiszti hiány nincs.« E bizonyítás láthatólag zavarba hozta a kormányt, mely e zavarát leplezni nem tudta. Az ellenzék pedig természetesen zajos elismeréssel adóztott Nagy István érdemének. Beszédét az egész ház nagy csöndben és osztatlan figyelemmel hallgatta végig.

Czirer Ákos nyugodt hangon, igen elegáns előadással czafolta mindazon érveket, melyek a német nyelv védelmére fölhozhatták; s beszéde magas színvonalon állt, midőn a magyar aspirációk jogosultságát nemcsak a törvényekből magyarázta, hanem az európai helyzetből is.

A kormánypart részéről I v á n k a Imre és Sz é l l i Ákos tartottak rövid felszólalásokat.

Végül Tisza Kálmán miniszterelnök szólal fel; de egész beszéde alatt állandó volt a zajongás az ellenzékben. A miniszterelnök beszédének legnagyobb részét nem is lehetett megérteni a zajban. A zaj a miniszterelnököt láthatólag depriáta.

* **Az államtitkár.** A Budapest VII. kerületi választópölgörök mult vasárnapi gyűlésén megválasztott küldöttsége megjelent Matlekovits Sándor államtitkárnál, a kerület képviselőjénél s a küldöttség vezetője, dr. Ötvös József, azon kérelemmel nyújtotta át a választók gyűlésének határozatát, hogy a képviselő a véderő-javaslat 25. §-a ellen szavazzon.

Matlekovits Sándor erre oly modorban és oly képtelen szellemen adta meg választát, mely választót megbotránkóztatta. Azt felelte, hogy felszólításokra két igen rövid megjegyzéssel válaszolhat. Mondhatná, hogy ama gyűlés, melynek megbízásából megjelentek, azok által rendeztetett, akik megválasztása ellen küzdöttek s így tulajdonképpen nem az ő választóinak küldöttei a megjelentek. Amaz intézők mindig azon voltak, hogy neki kellemelenséget okozzanak és így nagyon természetesnek találja hogy ezt az alkalmat is felhasználják személe ellen. Mondhatná azt is, hogy elmúlt az idő, mikor a képviselőjelölt vagy a képviselő utastásokat kap és fogad választóit; meghallgatná ugyan kívánságukat, de szavazni és eslekedni legjobb meggyőződése szerint fog. Nem teszi azonban egyiket sem, hanem mivel már megjelenésük által is bizalmukkal tisztelek meg, szóls is bizalmmal akar válaszolni. Azt hiszi, hogy a választók gyűlésének tagjai nem is tudták, miről van szó. A 25. §. szövegében szó sincs arról, hogy némélet kell az egyévi önkényteseknek a tiszti vizsgát letenni, persze arról sincs, hogy magyarul. Ha a megjelentek elolvasták volna a lapokban is megjelent közleményeket, tudhatnák, hogy a szabadelvűpárt egy határozati javaslatot proponál, mely szerint ifjaink magyar nyelven le fogják tethetni a vizsgálatot és a német nyelv tudása csak annyiban követeltek, amennyiben a hadseregben ellékülhetlenül szükséges, s így az, amit a gyűlés kíván, a kormány hozzájárulása mellett meg is fog történni.

Hogy a német nyelv bírása mennyire kívánatos, szóls szerint azt éppen eme kerület, mely nagyobbbrészt iparosok és kereskedők-ből áll, legjobban tudja. Hisz ha segédeket fogadnak, első kérdéstük az, tud-e magyarul és némélet s mindannyiszor előnyt adnak annak, aki némélet is tud. Azonkívül meg egy dolgot kell kiemelnie, melyre a gyűlés nem gondolt. A kerület választói, kik szólóra szavaztak, nemcsak mint szabadelvű pártira adták szavazatukat, hanem talún részben azért is, mert államtitkár s akik ellene voltak, különösen azzal a jelszóval kerteskedték, hogy államtitkár lévén, könyöben talál másutt kerületet, mint az elenjelölt. De az államtitkár nem egyszerű kormánypárti képviselő, hanem mint a a miniszter helyettese, a kormánynak kiváló bizalmi férfja. Nem gondolták tehát meg, hogy nemcsak politikai, de erkölcsi tekintetben is elhibázott lépést tesznek, midőn egy államtitkárt kérnek fel arra, hogy a kormány által beterjesztett törvényjavaslat ellen foglaljon állást s mintegy azt kívánják, hogy orozva támadjon az ellen, aki őt bizalmával megtszítelte. Még a büntető törvény is szigorban bírálja el a bizalmi állásban levő egyén vétségét. Ha ezt meggondolják volna, semmi esetre sem kértek volna fel arra épp őt, hogy a törvényjavaslatnak egy lényeges szakasza ellen szavazzon; mert fel nem tetheti, hogy e kerület bármely választója annyira slyédt volna, hogy egy államtitkár-képviselőjét ily jellemtelenségre képesek hiszi.

* **A közuntákról** szóló törvényjavaslat tárgyalásán kiküldött képviselőházi bizottság febr. 28-iki alakuló ülésén, a melyen Tisza Lajos grófot választá elnöké s Bezerédi Viktor jegyzővé, az alakulás befejeztével Széll Ákos kormánypárti képviselő indítványozta, hogy fejezze ki a bizottság halálját és köszönését Baross Gábor miniszternek, a ki végre megalkotta ezt a fontos törvényjavaslatot, a melynek létesítésén már annyi elődje fáradozott. Széll Ákos beszéde után nyomban feláll a szintén kormánypárti Tibád Antal s kijelenté, hogy ő az indítványt nem fogadja el s kéri a bizottságot, hogy, mint teljessen szokatlan, mellőzze azt. A bizottság még nem ismeri a törvényjavaslatot, nem foglalhat el azzal szemben semmiféle állást s ily előzetes hódoló nyilatkozatok nálunk teljesen szokatlanok. Tibád felszólalása után több pillanattartó némaság következett, mígsem az elnök I t i s z a Lajos azzal a kijelentéssel vetett véget a kellemetlen szónának, hogy Széll Ákos csak egyéni nézetét fejezte ki s a bizottság most meg nem nyilvánít véleményt. Az ülésen Baross Gábor miniszter végig jelen volt s ő maga jelenté ki, hogy ő nem is számít ily előzetes köszönetre. A tárgyalás időpontjára nézve abban állapodott meg a bizottság, hogy a véderőtörvényjavaslat képviselőházi tárgyalásának befejezése után fog a közmunkaügyi törvényjavaslat bizottsági tárgyalása megkezdetni.

Külgügyi szemle.

* **A „kiallított miniszterium.”** Így nevezik a páriákat a Tirard-kormányt, melyet a külföld sokkal rokonszenvesebben fogadott, mint a francia politika világ. Ez már a berlini „Nordd. Allg. Zig.” nyilatkozatából is kitünik, melyek ketségre nem vonható jó indúlótól tanuszkodnak. Bismarck herezeg lapja azon reményét is kifejezi, hogy Tirardnak sikerülni fog, ha a pillanatot helyesen felhasználja, labát sokkal szilárdabban megvetni, mint azt nyílt és titkos ellenségei kívánják. A kiallítás eszméje, mondja a német lap, most uralkodóvá lett Párisban. A francia, főleg a párisi, egyelőre hallani sem akar politikai küzdelmekről s éppen egy nem köszönő meg a kormányának, ha maga idézne föl ily harczokat, mint ha erőlyesen el nem nyomná a felmerülőket. Csakugyan a jobb és baloldali elégedetlen elemeket most mindenfelől nyugalomra intik, a miből persze nem következik, hogy az intést szívükre is veszik s elhalasztják törekvésük valósítását. Két-szétgelen azonban, hogy a Tirard-kormány kitlításai ma ténylegesen kedvezőbbek, mint egy héttel ezelőtli, megalakulása napján voltak. A hangulati változások nagyban hozzájárultak Constans belügyminiszter tapintatos intézkedései. A febr. 24-iki munkaszorgalmakat ő híusította meg. Legújabbban pedig rendeletet adott ki, melylyen Gyula Gilly képviselőt nimesi polgármestert állásból elmozdítja. Néma egy ismeretes botránypör miatt két hónappal ezelőt már egyszer elmozdították, de azután újra megválasztották. A pre-

* **Cirkusz.** A Schlegel féle nagy amerikai cirkusz a hét folyamán városunkba érkezik.

* **A zombori ltr. növegyletnek 1888 évi vagyonmérlegő** 4657 frt. tőkét mutat fel, mely a zombori takarékpénztárban van elhelyezve. Az egylet jötevényezőokra különféle címeken a múlt évben kiadott 755 frt. 10 kr. Az egyletnek 52 rendes tagja van. Adozottak az egyletnek a múlt évben 90 frt. 94 kr. a szelencze gyűjtőtől befolyt 1887 frt. 10 kr. Pénzkészlet 142 frt. 66 kr.

* **A kolozsvári Mátyás szobor javára** városunk 25 frtot adományozott. Szabadka ugyan a célra 200 forintot adott.

* **Uj-Palánka.** (Paceladás.) Az upálankai „Szajkó” erdőrezs fának eladását véget az uj-palánkai erdőgondnokságnál f. 6. február 12-én 8687 frt. 38 kr. kiállítását ér alapul vétele mellett megtartott árverés alkalmával az összes készletért Mutter Antal (Palánka) 7000 frt. Brucker Jakab palánkai fakereskedő pedig 8711 frtot ígért. Brucker Jakab maradt tehát a vevő, de a szerződés vele csak miniszteri jóváhagyás után fog megkötetni.

* **Hymen.** Tegnap vezette oltárhoz Hermann Károly helyb. jól ismert iparos Stamenics Sándor kedves lányát Magdolna kisasszonyt —j—

* **Eljegyzés.** Dr. Kúl Gábor tamási kir. aljárásbíró múlt hó 25-én tartotta eljegyzését Pompe Mariska kisasszonnyal Bezdánban.

* **Az iparkülföldi** lapunk múlt számában közölt újdonságunk tévesen állítja, hogy a kiállítás határnapja nagyon korára volna köztve, miután csaknem 4 és fél hónap áll iparosaink rendelkezésére, hogy a kiállítás számára érdemleges munkákat készítsenek. Az iparosok többsége tehát éppen nem panaszkodhatik az idő rövidsége miatt, s a kiállítás sikere ezen szempontból biztosítva van.

* **Esküvő.** Nagybudafalvi Vermes Nándor földbírtokos a széles körben ismert sportman. Szabadkán a Mária Teréziáról nevezett székesegyházban tegnap délután 4 órakor vezette oltárhoz Hajdu József Antal földbírtokos leányát, Piroskát, a város egész intelligenciájának jelenlétében. Az ifju párt Mamuzsich Mátyás prépostplébános eskette össze. Násznapja a völgyben részéről nagybátyja, Vermes Gábor földbírtokos, a menyasszony részéről szintén nagybátyja, Birakis István voltak.

* **A Rudics-hagyaték** pörös ügyében meg mindig tesznek kísérleteket békés egyezség kötésére. Legújabbán Bács-Bodrog vármegye és Szabadka sz. kir. város törvényhatósága is hozzájárult a tervezett egyezséghez. A honvédelmi miniszter, kinek az ellenkezése volt az egyezség megkötésének egyedüli akadály, szintén hajlandóságát mutat az egyezkedésre, de azt követeli, hogy a katonasíjvegyek és árvaik osztályrészt harminezred forintra emeljék. Ha a felek a szükséges redukálásba belenyugosznak, akkor az egyezség ezen az alapon létrejön.

* **A bírói szervezet véglegesítésére** törvényileg kitűzött határidő legközelebb lejárván, az igazságügyminiszter — mint a Jogtud. Közlöny írja — e napokban fog az iránt újabb törvényjavaslatot a képviselőház elé terjeszteni, melyben a kir. ítélőtáblák decentralizálására fog a bírósági szervezést véglegesítésének alapjául kitűzött, olyként, hogy a kir. táblák decentralizációjától számított két évre halasztatik a véglegesítés határideje. Ugyane törvényjavaslathal azonban a kir. táblák decentralizációjáról szóló törvényjavaslat előterjesztésének ideje is meg lesz határozva. — A bírói felelősségről szóló törvényjavaslatot a képviselőház jogügyi bizottsága egyelőre nem veszi tárgyalás alá.

* **Legújabb!** Az egyetemi fiatalág kellemlen meglepetést szerzett márczius 1-én azoknak a kormányparti képviselőknek, a kik a védőjavaslat részletes tárgyalása alatt elszólták magukat, nevezeten Műnnich Aurél, Matkeovits Sándor és Buschbach Péter képviselőknek. Valóságos zenekart alakított, mely sással, dobbal, trombitával s egyéb zajos hangszerekkel vonult az illető honatyák lakásai elé, muzsikát szolgáltatni a vacsorájukhoz. Egyelőre három képviselőnek juttott ki és tisztességből, de ugy látszik, hogy a zenekar a mai sikerült próba után továbbra is együtt marad s muzsikálni fog utca-hosszant mindenütt, a hol mamelokok tanýsznak. A közoktatásügyi miniszter, Csáky Albin grófot is meg akarták tisztelni a tüntetők, mert azt hallották, hogy éppen nevenappját ünnepli Eötvös-utcai lakásán. Helyettük azonban egy esomó rendőrmert oda, őrizni ő excellenciája nyugodalomát.

VEGYES HIREK.

* **A híres Muncel a híres Dankóhoz.** Eszterházy herceg udvari muzsikosa, a híres Muncel ugyancsak kitett magáért; Dankó Pista ugyanis neki ajánlotta a legújabb nótáit, a mit Muncel azzal viszonzott, hogy öt darab vadonut ny körmei aranyat küldött Dankónak, egy köszönlevél kíséretében. Ebben azt írja a megtisztelt kolleaga, hogy a neki ajánlott dalok „Igazán zamatos és valóban nemes hangzású szerzemények”, továbbá, hogy meg fogja jánakót látogatni, nagyrabecsüli és a most élő cigányok első feleségnek tekintni. Dankóval persze most egy ideig megint bajos lesz gyalog beszélni.

* **Fogházú kutyá.** Érdekes és a maga nemében páratlan esemény történt Szegeden. A Csányi Rozál háza udvarán egy csopot, a zereket játszódózt. Közrefogták a Csányi R. kis kutyáját és azzal mulattak. Valamelyik megfogta a kutyafarkát és húzta; a kutya odakapott a Faragó András 7 éves fiának az orra alá és kikapta annak az egyik felső fogat. A szülek rémülten futottak a fiuval Aigner dr. ker. orvoshoz, a ki megvizsgálta a fiu száját és a kihuzott fogat, aztán bámulva jegyezte meg: „Fogorvosként is remek munka lett volna, ilyen ügyesen kihuzni ezt a fogat!” — Ez elismerés dacára a fogházú kutyát orvosi vizsgálat alá helyezték, nem valószínűtlen, hogy e vizsgálat után fogorvosi asszisztensnek fogják alkalmazni.

* **Egy Hunyad gróf — koecis.** Tomesvárról írják: Beszenyei Ferenc központi főszozagabirónál tegnap reggel egy parasztruhába öltözött koecis jelent meg, ki panaszoktól előadta, hogy gazdája neki 6 frtal tartozik s ez összeget megfizetni vanakodik. A jegyzőkönyv fölvétele alkalmával panaszló előadta, hogy neve gróf Hunyady László, s ezen majdnem hiszhetlennek látszó családnevével igazolta be. A koecis gróf — ki rokoniaval hadilábon áll — saját állítás szerint 5 gymnáziális okostájt végzett, s mert rokoni mitsem akartak tudni róla, beállt koecisnak.

* **Képviselők afferje.** A képviselők febr. 28. ülése végén ártatlan affer támadt Perzel Miklós és Dániel Ernő képviselő közt. A miniszterelnök beszéde alatt a kormányparti Dániel Ernő egy baloldali padon ült, közvetlenül Perzel Miklós előtt. Az agg Perzel egy ízben odaszólt a beszélő kormányelnöknek, hogy: „Hiszen nincs forradalom!”, mire Dániel Ernő hátrafordulva hangosan mondta neki: „Nem a ti érdemektől! E megjegyzésre Perzel indigimálódva olyan ingerült hangon felelt, hogy a kormányparti képviselő nyomában elhagyta helyét s megbizta Horváth Gyulát, kérjen magyará-

zatot Perzel Miklóstól. Felhatalmazva őt arra a kijelentésre is, hogy nem Perzelle követet azt a megjegyzést, hogy: „Nem a ti érdemektől! A pecsi érte azt a választása a megizonyított, hogyha Dániel Ernőre értette a magiát.

*) **Nines többé fejfájás.** Az alattomos, többször hetenként visszatérő fejfájás ellen a legkitűnőbb orvosok eddig háiba kíséreltek meg, gyogyszert hozni. Nem használt semmi! Szeckenberg S. gyogyszerezésnek sikerült, hosszas évi fáradozás után az AN-TIPRIN-nek más gyogyszerekkel való szerencsés vegyületével migrán pastillák formájában, gyogyszert találni, mely az eddig gyógyíthatatlannak tartott migrán t biztosan és tartósan leféjaz. Elegetdől 3—5 pastilla, arra nézve, hogy a legártalmasabb fejfájás nyomtalanul eltűnik. A pastilláknak elegáns skatulyákban besomagolással megengedhető teszi, hogy azt magunkkal vihettük. Egy skatulya ára a használati utasissal együtt 95 kr. E név „Apothecher S. Szeckenberge” többször olvasható a skatulyákon. Minden más értékelmen utánzat. Kapható minden gyogyszertárban. Ha esetleg valamely gyogyszertárban nem volna készletben, megrendelendő a központi raktarbol C. BRADY gyogyszerezés KREMSIER (Morvaország). Küldetik francos az ár előleges beklédése mellett. IV.

Irodalom.

— **A „Technológiai Lapok”** című műszaki és ipari szakfolyóirat, szerkeszti és kiadja: Taborsky Ottó, a m. kir. technológiai iparüzem igazgatója 4-k száma a következő tartalommal jelent meg: A motorok megalkotása. Univerzál marógép. Pánt- és szögletvasat hajlító gépek. Az elődől berendezés. A Bang és Ruffin-féle új szeszfionomto eljárás. Apró közlemények. Iparüzemok, műszaki és ipari szakoktatás. Műszaki és ipari szemle. Kormányintézkedések. Iparkülföldi hírek. Szabadalmi ügyek. Szakirodalom.

— **Ujdonság.** Reviczky. „Magány” költemény. 2 frt. Mikszáth. A tekintetes vármegye 2 frt. Hegyesi J. A legújabb házi cskrukraszt kézikönyve 1 frt. 20 kr. Sainte Beuve. Arczsképek az ujabbkori francia társadalomból 7 frt. 50 kr. Thierry Amadé Szent Jeromos 3 frt. 50 kr. Leory — Beaulieu Pál. Az új socialismus 3 frt. Jozzág könyvtár 1-ső füzet. Berger Péter válogatott törvénytársi beszédei, egyes füzet ára 35 kr. Boyesen Hjalmar Hjorth. Goethe Faustja tanulmányok 1 frt. 80 kr. Sorel Albert. Európa és a francia forradalom I. 4 frt. Kaphatók Schön Adolf könyv-, papir-, iró- és rajzszekzők kereskedésében.

CSARNOK.

Margit naplójából.

Elbeszélés.
Írta: Berényi Helén.

V. mezővárosban laktak Lorántayék, szerény viszonyok s zánandó helyzetben élve.

Egykor a szűk szögél nem volt fogalmuk, de a férfinak pazar s költséges életmódja s sok más elemi csapás a tönkretjutas örvényébe sodorta magas polcraól a családot. Egyik rokonuk megszajnlva őket, módot nyújtott Lorántaynak a kenyer megszerzésére az által, hogy szűk körű befolyásával 500 frt. fizetéssel járó hivatalt szerzett számára. De nem sokára ezen kötelemei is véget érték, és tehetetlenség folytán nyugalomba lépett s így fiára nehezedett mindnyájuk fentartása, ki egy ügyvédi irodában nyert alkalmazást, hol készsége szolgálatra s ügyessége által csakhamar megnyerte főnöke bizalmát s szeretetét.

De ez alig enyhítette nyomorukat, s azért magán ügyeket is vállalt, melyek végképen kimerített erejét. Szülői kérték, hazna fel e nehézmunkával, de ő reménykedett iparkodásával vissza-helyezni a családot azon fényes állásba, melyben valaha irigység tárgyát képeztek.

Vézna, beteges testalkotánál fogva, nem vált előnyére foglalkozása, a folytonos iltéstől elvesztette arcának üdeségét s bár munka után rendszeren annyira kimerült, hogy a másnapot telenül töltötte, azért szüleinek soha sem panaszkodott. Elynomta e kifakadást az irántuk érzett szeretet.

Egy este zimankós, erős idő lévén, haza menet az irodából — dacára meleg ruhájának is, — a szél úgy átjárta egész testét, hogy lakására érve eszméletlenül rogyott a pamagra, s e hülésnek nemokára áldoztatva lett. Kézelhetni a szűk faldalmat, kik egyetlen támaszokat, egyetlen védőfalukat találtak fel benne s látni kellett, mint veszt óráról órára; mig nem utolsó levehelve átadott az anyaföldnek, melyből alkottattunk s a mívé leszünk.

Jó gyermek és testvér volt. — Hiszen érték áldozta fel magát, mert könnyíteni akart mindig terhesebb s elviselhetlene anyagi helyzetükön. — Egy ezelt tűzött ki, hogy magának állást szerezve, eltarja öreg szüleit. — E ezélt küzdött, e ezélt kezdéztáta életét. Ha néha esűggedt ereje, lankadt kitar-tása s elomlott türelme, — a remény mint égő fálya emelkedett fel a sötétségből, s nem engedte lemondani a dieső s magasztos gondolat megvalósításáról.

Lorántayékat még egy csalfa álomkép kecségette. — Az ifjabb leány szép hangulattal megáldva, — a szinesztét választotta pályájául; és kiképzetésére miatt Pestre ment. Ottléte s a kiképzetésére szükséges költségek nem egy átviszított éjjelt szereztek nekik.

S mi lón jutalma a szülői kebel szeretetének, önfeláldozásának gyermeke részéről! megvetés, feledés s mellőzés!

A gazdag, ha gond nélkül él, nem szenved szükségét, — vagyónát megfigyelhetlenked gondolja s jóléteért nem Istent imádja; hanem megfélekedzik róla s önnomágának tulajdonítja érdemül gazdagságát, mintha ő lenne megteremtője szenvedéstelen létének. — Ha nyomorba jut s küzd a sorssal, könyvelt zsemeit akaratlannul Istenzhez emeli s ajka annak nevéi eji ki. Tehát a szegénység az, a mi az Urhoz emeli az egykor jómódú embert, ki földi javai által engedett minden nehebbé érzést szívóből kioltani!

Igy vannak nagybörzést a gyermekek is. A mig kiesi szülői támogatásra, anyja eber figyelme-re van szüksége, ragaszkodik az otthonhoz s azt mindenek elibe helyezi; de midőn kilép az élet ösvényére, szabad szárnyaira bocsátatik, a bűn elszélti fejét, nem gondol anyjára, testvéreire, csak magának

s romlottságának él. A külső fény, a pompa elvakítják szemét. — Gyarló ember! Képes elfogadni egy pillanatnyi s máló gyönyört, a pokol kínjait. — S ha elhagyatva becsület nélkül, szenyfolttal áll egy magában a világon s nem tud tovább haladni, akkor felmerül a szülői ház előtte, s a gyermek búsan megindul az otthon felé, hol először pillant meg a napot. Azt hiszi, hogy szemrehányással fogadják, pedig csalódik! Nines részokről szemrehányás, nem szándékok a multat feszegetni, — eltörölni e ridég gondolatukat s vidám kedélyt teremteni, — ezt teszi a szülő a meg-értétt bünséggel.

Ime bűnhődött Berta is! Nagy remények fűzöttek jövőjéhez s imé! szégyennel és keserűséggel tért haza.

Most mindnyájan Margitra — másik leányukra — szorultak, kit Zolt mérnök vett nőül.

Margit Bertának ellentéte volt. Amaz vidám, s ez komoly magába zárkózott. A szívében elhűntett ártatlanság magvát gondos anyjánk szeretete ápolta egy, hogy midőn dús virágra fejlődött, ellentállott a viharoknak, a esabításoknak, mely a világ ifjú-ságát mint árny kisíri, s pályafutásuk szabadsáttan láncolatlan bűn s romlottság. A gyöngyvirágot felüzükkel bűnkre, de ha kissé elfonyadt, — nem fogjuk-e az enyészethe dozva, — főbbal tiron-ni? Mig ifjú vagy s szép, szemedet tészeknek, arezokat lamvasnak, hajadat arany palaszának, term-tedet hajlékonynak, ajkadat akáczvirágnak mondják s ha az idő barázdákat húz arcodon, — magadra hagyják s elfelejtnek.

Az ember mig nem éhazt az élvezetek poharából inni; megörzi szive tisztaságát; de mihezt ajkával érnti azt, meg-méteyzi lelkeinek szűzségét. S mi marad számára a szép, multból a jövőre? Keserű emlékek, melyek mint nyílak sebzik meg keblét, és az emberiség megvetése; mi annál fájóbb, mert ók is a romlottság posványába slyedtek, és mégis ítélnék.

Akarod-e a bűnt látni egész valójában.

Nézd a folyót mily esendesen hömpolyögnek hullámai medr-ében, élteti a part mentében zöldelő füvet, s ha víze növekedik az eső után, hullámai gyorsabban szedelik egymást, mig oly nagyra dagad, hogy elföldi a legmagasabb dombokat. S tekints ilyenkor reá! Zug, rombol, magával ragadja a gátakat, — a házakat mint könnyű pelyheket veszi tükrére, — nem gondol a nép jajveszék-lésével. Hány szegény embernek faeszarja ki könnyeit, hány ember lesz földönfutó, ha végig pillant a rombolás nyomán; de ő ezzel mit-sem törődik. Ime a bűnök köpe! Így vagyunk szívünkkel is, ha a bűn lejtőjére lépünk, nehézt az visszatartani, nem hallgat az eső s intó szózatára.

Margit előtt olyan volt a világ, mint a délibáb, mely gyönyörködött szemfényvesztő képeivel, de nem vonz magához.

Zoltal egy bálon ismerkedett meg.

Zolt azon férfiak közé tartozott, kik az érzékek vágyaín keresztül futottak, s kiknek a multból egy fehér szalag maradt, melyen elmosdó színekben tűnnek fel az élvezet — de nem tartós viszonyok. El volt merülve szerelmi kalandokba, de azért nem szunt meg egy oly nőt feltalálni, kiből önzetlen szerelem él — a boldogság egyedüli alapja és fentartója.

S ime a sors utjába hozta Margitot. Közelebbi ismeretség után nyílt vallomást tettek egymásnak. Margit előbbi ismeretséget nyíltan megvallotta Zoltal szemben, s bár tudta, hogy mikor találkozik vele, mégis szíve lázasan dobogott, s ajka remegett; mert valamint a felhők eltávolsa után — tudjuk, hogy kibuknak a nap vakító fényével, mégis a fény hirtelen lecsúszja szemünket.

Zolt szerelme Margit iránt olyan volt, mint a harmat, mely a növény felületét önti el s ha napárgóttól fellemelegedve nedves lesz tőle a föld, melyet az magába szív erősebb gyökeret ver a növény.

Érzése nem hasonlított ama viharhoz, mely százados töl-gyeket kiskazit, de nyugodt vala, mint a víz színe, mi kívül minden éléd, minden zölél.

Rövid idő múlva oltárhoz vezete szép aráját s boldogok voltak.

Az öreg Lorántayné a házvezetés teendőivel volt megbizva, Berta kerti munkálatokat végzett s Margit közi munkával foglal-kozott. Már azt gondolták, hogy e boldog házait nem fogja zivataros éj fejjávtani; midőn egy váratlan fordulat megrendítette e hitőkben.

A szomszéd ellenségek betörése lángba borította az egész országot.

Hazaszeretet! E szónál a szív öntudatlanul feldobog s a jó hazait ott hagy azután, nőt s gyermekeit a legnagyobb fájdalom közepette, ha hazája láthatarán vészhozó fellegek törnyomulnak. A hazaszeretet skizraja mely eddig szunyadt, feleszmél s lángjával megperzsel mindenkit.

A haza élet, s gyermekeiként karolja fel mindnyájunkat szorit dobogó keblére, ennek tapossuk földjét és ez takarja be egy-koron faradt testünkét. S e szeretetet nem kívánja csak azt, hogy ne áldozunk fel gyáva meghátrálással szabadságunkat, — ne engedjük karunk védelme nélkül drága hazánkat, — melynek bölcsőjében születünk, — zsarnokok kezébe jutni, kiknek hatalmuk alatt rabszolgaként igáskodnak.

Lovak prészőlőnek, ágyúk dörgése, puskák ropogása s har-czidálok érkeklése töltötte el az utcákat, melyek valóságos tábor-rá voltak átalakítva. Minden ember, ki csak valami szolgáltatást gondolt tetheti a haza megmentése körül, foggyvert fogott s hős elszántsággal indult az ellenség tíze elé. Megható látvány volt, a mint a férj bűnszözt ifju hitvesétől, a gyermek az atyától. Nem tudtak kibontakozni az ölék karokból s csak a dob pergése él-reszlette fel őket a esókok mímórából.

Zolt is foggyvert ragadott hazája védelmére, és a lelkes se-reg éléd megindult, ott hagyva a boldog nyugalmat, hogy a hal-lal torkába rohanjon. Mint porfelleg tűnt fel e lelkes kis csapat, a nők kendőket lobogtattak felölük, mig jobban-jobban távol estek úgy, hogy csak parányi pontnak látszóttak, mig végre teljesen el-veszték s a zaj is elnémult.

(Vége köv.)

Pattantyúk.

Vezető: SIRIUS.

Három társ összeállt és nyitott egy vendéglőt. Közös megállapodás folytán a következő czímet iratták föl a vendéglő ajtaja fölé: „Vendéglő a három királyhoz”.

Később a társak közül egy elhalálozván, a czímet meg kellett változtatni.

Selogy sem tudták elhatározni, hogy mily czímet adjanak most a vendéglőnek. A kupakánas elé került tehát a dolog. Ez azután bölezen elhatározta, hogy mert egyikük már kimult az „árnyék világából,” és most csak ketten viszik az üzletet, a régi czím helyett, következő felírást használják: „Vendéglő a két-három királyhoz”.

Egy német sógor vitette át magát a Dunán.

A révész öreg ember lévén, lassan hajthatta csak a ladikot. A sógor gondolta magában, hogy addig míg az öreg a csónakot a túlsó partra hajtja, — javában meg is reggelizhetik. — Elővette tehát a tarisznyáját, bicskáját és kezdett falatozni.

A révész ez alatt nyugodtan látította a habokat, melyeknek foszlányaiban a ragyogó nap sugarai ezer és ezer színben pompáztak.

Alig falatozott azonban a német egy-kettőt, elbámult a gyönyörű színjátékon és lejtette kezéből a szalonadarábot a vízbe. Hirtelen utána kapott, de a szalonadárab helyett, egy hatalmas békát ragadt meg vaskos kezével. A béka, a nem éppen barátságos szorongatásra, keményen kuruttyolt. A sógor azonban nem törődött a jajgatásával és keményen rámondott a következő szavakkal:

„Wann kvika oder kvaka machst, tu must toch fressa sein.“
S megette szalona helyett a békát.

Egy agg szűz közeledni érezvén utolsó óráját, magához hívatá a papot.

A pap többi között azt kérdezte tőle, hogy felvette-e már a hét szentség közül az utolsó: a házasság szentségét?

— Eredetben nem, hanem csak másolatban, hangzott a naiv válasz.

Megette a cigány pénteki napon a zsíros pogácsát. — E lakomázás után hirtelen beborult az ég és dörgés és villámlás közepette nagy égi háború keletkezett.

A cigány azt hitte, hogy ezért van ez a nagy égi esztérozás, mert ő héti napon is megette a pogácsát. — Fogta tehát magát, oda húzódott a legközelebbi szalmabaglya mögé, hogy megóvja drága életét a villámoktól. Bedugta azután fejét a szalma baglyába és így szólt magában: — „No, most nem bánom, ha a többi mingyár megüti a ménik!”

Hallotta a cigány ezen szavait a baglya másik oldalán megbúzódtott juhász-legény. Nem vévén tréfára a dolgot, megkerülte a baglyát és nagyot húzott farkós botjával a cigány hátra úgy, hogy tüzes karikákat hányt tőle a cigány szemé.

A more, ki azt hívén, hogy csakugyan beléje csapott a ménykűt, nagyot jadtult és így fohászzkodott:

— „Oh ides isteném, veled még csak tréfázni se lehet!”

Fölvetődött az atyafi Pestre, hogy az ország híres fővárosát megnézege.

A mint fűt sétálgatott az utcákon, hirtelen elstótedett a nap. Az atyafi fűtől-fűtől kérdezgette, hogy mi az oka ennek a nagy sötétségnek.

Mindenkítől azt a választ nyerte, hogy napfogyatkozás van. — O, aki még solt sem látott napfogyatkozást, nagyon kíváncsi volt rá, hogy tulajdonképen hogyan is nézhet az ki. Bele vetette tehát magát egy flakkerba és így szólt a kocsishoz: „Hajts a napfogyatkozáshoz, de jó közel, mert rövidlátású vagyok.”

NYILTTÉR.*)

Rohseidene Bastkleider fl. 10.50 per Robe und bessere Qualitäten. **Weisse Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.45** per Meter — glatt und gemustert (ca. 150 verid. Caut.) — verendet rebens u. Hildweie verto u. zellfrei das Fabrif-Depot **G. Henneberg** (f. u. f. Saffel) Zürich, Messer umgebend. Briefe feiten 10 fr. Porto.

„Nincs többé köhögés!”

Igy fog minden egyén nyilatkozni, a ki már egyszer kísérletet tett a hírneves s díjjuttalmazott

Egger-féle mellpasztillákkal,

melyekre tisztelt czimú olvasóinkat ezúttal figyelmeztetni kívánjuk. Ezen pasztillák ára dobozokban 25 és 50 kr. és kaphatók a következő gyógyszerárakban:

Zomborban: Saly Antal és Sauerborn Károly, Szabadkán: Jók Károly, Milassin Illés, Galfy György, Döcsy Dezso, Baján: Gölger Károly, Nagy Sándor, Pöllermann Bert., Steininger Lajos, Kufán: Maly Janos, Ujvidéken: Grossinger C. B., Dimiriviev G. H. és Plavesics G. gyógyszerész uraknál.

COGNAC.

Gróf KEGLEVICH ISTVÁN, Promontor

a brüsszeli vilákiállításon dísz oklevéllel — a legmagasabb kitüntetéssel díjazva. — Ezen Cognac orvosi tekintélyek által legjobban ajánlatik emésztési nehézségeknél, gyomor-, tüdő- és melhetségeknél, testgyeingségénél stb.

Eredeti palackoktól mindenütt kapható.

Központi iroda: **Budapest, Rudolf-rakpart 7.**

*) E rovát alatt közzétették nem vállal felelősséget a szerk.

Felolós szerkesztő és lapfajdos: **Dr. MOLNÁR GYULA.**
Kiadó: **OBLÁT KÁROLY.**

HIRDETÉSEK.

Különféle bútorok,

és pedig: **visit- és hálószoba,** továbbá egy igen jó karban levő **KERN-féle zongora** eladó.

Bővebbet: **Mattyasovszky Dezsónél,**
Árpád-utca.

Minden újítást fölülmul.

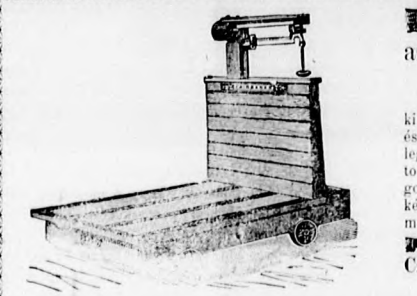
A bécsi kiállítás 2 legszebb s leghasznosabb tárgya: ujonnan feltalált szabadalmazott mechanikai vajkészítő gép „Rapid” melyvel körülbelül 5 perc alatt édes tejből tejsírt és vaj a t lehet elkészíteni. Igen alkalmas még Chadeau, tojás-hab és tojás-punch elkészítésére.

E gép ára nagyság szerint:
0.5 2 5 10 25 50 liter.
1.50 2.75 5.— 7.50 15.— 30 ft.

1-19 Csak 3 fut 40 kr.-ba kerül az 1888. évi augusztus hóban feltalált szabadalmazott „Electa” kézi varrógép.

A gép szépen, jól, gyorsan és egyenletesen dolgozik, minden felületet lehet rajta varrni. A gép a legjobb öntő vasból van készíve, és igen tartos. — Feltű tárgyakat készíve hűtés mellett, vagy utánzóval mellett költi a vaji- és varró-gép központi raktár

WEISZ & COMP., WIEN I., Seilergasse Nr. 7.

Fairbanks-mérlegek az egész világon a legtekélyesebbnek elismert mérleg-szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százas rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolosúlylval vannak ellátva. — Tartósság, pontosság és könnyű kezelésüknek fogva az összes világkiállításon első díjat nyert legkittünőbb mérlegek. A jutányos árakban — melyek súlyokkal szanitott tizedes mérleg áránál sem magasabbak — a hitelesítés, esomagos és vasutra való feladás költségei beaufoglatatnak. Gazdasági szer- és zsák-mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.
Cím: Oszl.-magy. Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára John Block vezérigazgató

BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 23.

Árjegyzékkel és felvilágosításokkal szolgál a központi iroda. Gvár: Ujpest — K-Megyer.

Goldmann József, Zomborban.

Varrógép gyáriraktár s javító-műhely.

Van szerencsém a n. é. közönség figyelmét a fűtve Millasevits-féle házbanlevő gazdagon föl-szerelt raktáramra föl hívni, melyben mindennemű varró- és mosógépek jobb minőségben, alkatrészek minden systema szerint, házi- és vendéglővilhamesöngetyűi.

telefon és villámhárítók

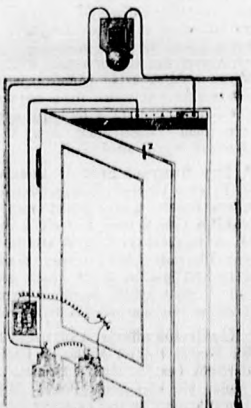
stb., stb vannak, s azon udvarias kérelmet tel- m. hogy engem netáni bevásárlás esetén nagy-becsű megrendeléseivel szerencsétessen, elvül tűzvén, ki magannak a legjutányosabb föltételek mellett szolgálni ki vevőimet.

Egyszersmind ajánlom mechanikailag berendezett műhelyemet minden systema szerint

varrógép kijavítására

továbbá házi vendéglői sürgöny telephon s villámhárítók bévezetésére egy évi jótállás s a legolcsóbb árak mellett.

Magamat a n. é. közönség figyelmébe ajánlv, vagyok

Tisztelettel
Goldmann József.